

▣ **На данашњи дан 1912 године** - Рођен је амерички економиста Милтон Фридман, добитник Нобелове награде за економију 1976. Створио је нову квантитативну теорију новца и био поборник идеје да је чврста монетарна политика основа стабилне економије.

1498 - Шпански морепловац Кристофер Колумбо је на трећем путовању у Нови свет открио острво које је назвао Тринидад.

1556 - Умро је Игнасио де Лојола оснивач католичког језуитског реда 1534, шпански официр и свештеник. Саставио је устав језуитског реда и приручник под називом "Духовне вежбе за владавину над самим собом".

1648 - У борби с Турцима погинуо је прослављени српски јунак из Равних Котара Вук Мандушић, уз Стојана Јанковића и Илију Смиљанића најомиљенији јунак народне ускочке епике.

1658 - Велики могул Аурангзеб прогласио се царем у Индији.

1789 - Руске и аустријске трупе, под командом грофа Александра Суворова и војводе од Кобурга, победиле су турску војску код Фокшанија у Румунији.

1849 - У бици код Шегешвара погинуо је велики мађарски песник и револуционар Шандор Петефи, један од вођана националног покрета 1848. Отац му је био Србин Стеван Петровић, а Шандорово крштено име било је Александар. Сматра се најталентованијим и

најбољим мађарским лирским песником 19. века и снажно је утицао на јужнословенске песнике, посебно на Ђуру Јакшића и Јована Јовановића Змаја ("Петефијеве песме", "Апостол", "Витез Јанош").

1886 - Умро је мађарски композитор, пијаниста и диригент Франц Лист, музичар романтизма, пијанистички виртуоз, који је изградио модерну клавирску технику и знатно утицао на развој европске музике 19. века ("Соната х-мол", симфоније "Фауст", "Данте", "Мађарске рапсодије").

1914 - Убијен је француски политичар и историчар Жан Жорес, један од оснивача Француске социјалистичке партије 1902) и оснивач и уредник "Иманитеа", касније листа француских комуниста.

1919 - У Немачкој је донет Вајмарски устав, којим је укинута царевина и успостављена република. Немачки цар Вилхелм II абдицирао је у новембру 1918. након капитулације Немачке у Првом светском рату.

1941 - Немачки маршал Херман Геринг дао је писмену директиву шефу полиције Рајнхарду Хајдриху да сачини нацрт плана за истребљење европских Јевреја ("коначно решење").

1944 - Као пилот савезничког авиона у Другом светском рату над Медитераном је погинуо француски писац Антоан де Сент Егзипери аутор "Малог принца", једне од најчитанијих књига у свету.

1954 - Италијанска експедиција коју је предводио Ардито Десио, прва је освојила врх Годвин Остин, познат као К2, на Каракоруму, други највиши планински врх на свету (8611 м).

1964 - Амерички васионски брод без људске посаде "Ренџер 7" емитовао је прве снимке тамне стране Месеца.

1965 - Рођена је шкотска књижевница Џоан Роулинг, ауторка бестселера о дечаку Харију Потеру, који су преведени на 31 језик и продати у десетинама милиона примерака.

1969 - Папа Павле VI стигао је у Уганду, у прву папску посету Африци.

1971 - Амерички астронаути Дејвид Скот и Џејмс Ирвин, чланови мисије "Аполо 15", другог дана боравка на Месецу провели су више од шест часова у возњи лунарним возилом ("моон буггу"). То је била прва возња по тлу Месеца.

1991 - Председници СССР-а и САД Михаил Сергејевич Горбачов и Џорџ Буш потписали су у Москви споразум о ограничењу нуклеарног оружја великог домета (СТАРТ).

1993 - Нападом Израела на југ Либана, током којег је убијено 140 људи, а 500.000 избегло према северу земље, прекинуто је једнонедељно примирје на Блиском истоку.

1994 - Савет безбедности УН одобрио је употребу силе у Хаитију, чиме је дозвољена војна интервенција, коју су против војног режима предводиле САД, и омогућен повратак на власт избеглог председника Жана Бертрана Аристида.

1997 - Умро је бивши вијетнамски цар Бао Дај, последњи монарх Вијетнама, који је као марионета владао земљом под француском колонијалном управом. После четири деценије у избеглиштву, умро је у војној болници у Паризу у 83. години.

2001 - Умро је бивши португалски председник Франциско Коста Гомес. Гомеса је на функцију председника поставила револуционарна хунта, пет месеци након априлске побуне 1974. којом је окончана 50-годишња десничарска диктатура.

2003 - Министар одбране Србије и Црне Горе Борис Тадић допутовао у Израел. То је прва посета министра одбране у историји две земље.

2003 - Хашки трибунал осудио је босанског Србина Миломира Стакића на дуживотни затвор због злочина против човечности над несрбима у Приједору и околини 1992. Он је први оптуженик коме је тај суд изрекао доживотни затвор. У марту 2006. Жалбено веће Хашког трибунала преиначило је првостепену пресуду у казну затвора од 40 година.

2003 - Аустријанац Феликс Баумгартнер први је падобраном прелетео Ламанш, падајући брзином већом од 200 километара на сат.

2014 - Аргентина је ушла у банкрот, други пут у последњих 13 година, након неуспешних договора у Њујорку са "хаџ фондовима" који су тражили да им се у пуном износу исплате дугови по основу аргентинских државних обвезница из 2002. године.

(Бета)